

УКРАЇНА

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)

вул. Смоленська, 19. м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@necr.gov.ua, веб-сайт: www.necr.gov.ua

№ _____
на № _____

Голові Верховної Ради України
Стефанчуку Р. О.

Шановний Руслане Олексійовичу!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), у зв'язку з листом Голови Верховної Ради України від 24.09.2021 № 11/10-159 розглянула оголошений на засіданні Верховної Ради України 24.09.2021 депутатський запит народного депутата України Устенка О. О. щодо звернення _____ та повідомляє, що в межах компетенції НКРЕКП листом від 28.10.2021 № 124450/16.3.2/7-21 було надано відповідь народному депутату України Устенку О. О. (копія листа додається).

Додатки: на 8 арк. в 1 прим.

З повагою
Голова НКРЕКП

В. Тарасюк

УКРАЇНА

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)

вул. Смоленська, 19, м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@nerc.gov.ua, веб-сайт: www.nerc.gov.ua

№ _____
на № _____

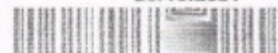
Народному депутату України
Устенку О. О.

Шановний Олексію Олеговичу!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), розглянула Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 24.09.2021 та надісланий листом Голови Верховної Ради України від 24.09.2021 № 11/10-159 щодо звернення та в межах компетенції повідомляє, що відповідь щодо зазначених у запиті питань була надана заявнику в межах компетенції НКРЕКП листом від 28.10.2021 № 12448/16.3.2/7-21 (копія листа додається).

З повагою
Голова НКРЕКП

В. Тарасюк

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19, м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@nerc.gov.ua, веб-сайт: www.nerc.gov.ua

Шановна Галино Василівно!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), розглянула Ваше звернення до народного депутата України Устенка О. О. та з урахуванням інформації наданої АТ «Харківгаз» повідомляє, що роз'яснення з питань щодо проведення експертизи лічильника газу в межах компетенції були надані Вам листами НКРЕКП від 09.07.2021 № 4425/16.3.2/8-21 та від 24.09.2021 № 11063/16.3.2/7-21 (копії листів додаються).

Відповідно до положень пункту 7 глави 9 розділу X Кодексу розрахунок необлікованого або облікованого частково об'єму природного газу внаслідок порушення здійснюється за наявності акта про порушення та у порядку, визначеному в розділі XI цього Кодексу.

Разом з тим, відповідно до положень глави 5 розділу XI Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494 (із змінами) (далі – Кодекс) у разі виявлення у споживача або несанкціонованого споживача порушень, визначених у главі 2 цього розділу (зокрема несанкціоноване втручання в роботу лічильника газу), на місці їх виявлення представником Оператора ГРМ складається акт про порушення за формою, наведеною в додатку 20 до цього Кодексу.

У разі відмови споживача (несанкціонованого споживача) від підписання акта про порушення він вважається дійсним, якщо його підписали:

або більше одного представника Оператора ГРМ, а відмова споживача (несанкціонованого споживача) від підпису акта про порушення підтверджується відеозйомкою;

або представник Оператора ГРМ та одна незаінтересована особа (представника власника/користувача, на території чи об'єкті якого сталося порушення, або органу місцевого самоврядування) за умови посвідчення цієї особи.

Згідно з інформацією, наданою АТ «Харківгаз», на виконання рекомендацій наданих листом НКРЕКП від 09.07.2021 № 4425/16.3.2/8-21, Оператором ГРМ

№12444/16.3.2/7-21 від
28.10.2021

23.09.2021 на повторному засіданні комісії з розгляду актів про порушення АТ «Харківгаз» було повторно розглянуто Акт про порушення від 15.04.2021 № 002066, за результатами розгляду якого було прийнято рішення про його скасування та скасування донарахованого обсягу природного газу на суму 16101,55 грн, про що складено Протокол засідання комісії з розгляду актів про порушення Чугуївського відділення АТ «Харківгаз» від 23.09.2021 № 17/09.

Отже, донарахування необлікованого (донарахованого) об'єму (обсягу) та його вартості за Вашою адресою АТ «Харківгаз» були скасовані.

Також за інформацією, наданою АТ «Харківгаз», у Оператора ГРМ відсутня інформація стосовно ремонту або перевірки лічильника газу марки «Октава» типорозміру G-6 зав. № 035283 у 2011 році.

Повторно зазначаємо, що згідно з пунктом 8 глави 9 розділу X Кодексу якщо за результатами експертизи або позачергової чи експертної перевірки ЗВТ буде підтверджений факт несанкціонованого втручання в роботу ЗВТ, у всіх випадках витрати, пов'язані з демонтажем, транспортуванням, монтажем ЗВТ, та витрати, пов'язані з експертизою або позачерговою чи експертною перевіркою ЗВТ, компенсуються за рахунок споживача (сторони, відповідальної за збереження ЗВТ). При цьому якщо сам ЗВТ за результатами експертизи або позачергової чи експертної перевірки буде визнаний таким, що непридатний до подальшої експлуатації та потребує ремонту, витрати, пов'язані з ремонтом ЗВТ або встановленням нового ЗВТ, мають бути компенсовані за рахунок споживача (сторони, відповідальної за збереження ЗВТ).

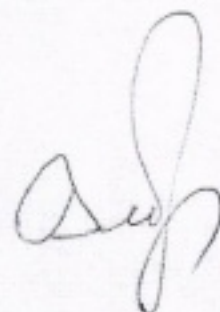
Враховуючи вищевикладене якщо за результатами експертизи або позачергової чи експертної перевірки ЗВТ буде підтверджений факт несанкціонованого втручання в роботу ЗВТ, у всіх випадках витрати, пов'язані з демонтажем, транспортуванням, монтажем ЗВТ, та витрати, пов'язані з експертизою або позачерговою чи експертною перевіркою ЗВТ, компенсуються за рахунок споживача.

Зауважуємо, що виконання вимог Кодексу є обов'язковим як для Оператора ГРМ (АТ «Харківгаз»), так і для споживача.

Слід відмітити, що у разі недосягнення згоди між сторонами, кожна із осіб відповідно до частини першої статті 16 Цивільного кодексу України має право звернутися до суду за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу.

Додаток: на 6 арк.

З повагою
Голова НКРЕКП

В. Тарасюк

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19, м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@nerc.gov.ua, веб-сайт: www.nerc.gov.ua

Шановна Галино Василівно!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), розглянула Ваше звернення від 09.09.2021 до народного депутата України Крулька І. І. та повідомляє, що роз'яснення з питань щодо проведення експертизи лічильника газу в межах компетенції були надані Вам листом НКРЕКП від 09.07.2021 № 4425/16.3.2/8-21 (копія листа додається).

Одночасно повідомляємо, що згідно з пунктом 8 глави 9 розділу X Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494 (із змінами) (далі – Кодекс), якщо за результатами експертизи або позачергової чи експертної повірки ЗВТ буде підтверджений факт несанкціонованого втручання в роботу ЗВТ, у всіх випадках витрати, пов'язані з демонтажем, транспортуванням, монтажем ЗВТ, та витрати, пов'язані з експертизою або позачерговою чи експертною повіркою ЗВТ, компенсуються за рахунок споживача (сторони, відповідальної за збереження ЗВТ). При цьому якщо сам ЗВТ за результатами експертизи або позачергової чи експертної повірки буде визнаний таким, що непридатний до подальшої експлуатації та потребує ремонту, витрати, пов'язані з ремонтом ЗВТ або встановленням нового ЗВТ, мають бути компенсовані за рахунок споживача (сторони, відповідальної за збереження ЗВТ).

Повторно зауважуємо, що відповідно до інформації наданої АТ «Харківгаз», 15.04.2021 за Вашою адресою: Харківська область, Чугуївський район, м. Вовчанськ, вул. Рубіжанське шосе, буд. 30, кв. 5 працівниками АТ «Харківгаз» було демонтовано лічильник газу марки «Октава» типорозміру G-6 зав. № 035283 для проведення його експертизи.

22.04.2021 комісією по проведенню експертизи АТ «Харківгаз» було проведено експертизу лічильника газу марки «Октава» типорозміру G-6 зав. № 035283, за результатами якої було складено Акт експертизи лічильника газу від 22.04.2021 № 527, у висновках якого зафіксовано: «Цілісність заводської пломби та повірочного тавра – Невідповідність ідентифікаційних ознак захисного пломбування, що застосовується виробником лічильника. Існує доступ до відлікового механізму. Висновки комісії: Несанкціоноване втручання в роботу газового лічильника, що призводить до викривлення даних обліку природного газу».

Враховуючи вищевикладене якщо за результатами експертизи або позачергової чи експертної повірки ЗВТ буде підтверджений факт несанкціонованого втручання в роботу ЗВТ, у всіх випадках витрати, пов'язані з демонтажем, транспортуванням, монтажем ЗВТ, та витрати, пов'язані з експертизою або позачерговою чи експертною повіркою ЗВТ, компенсуються за рахунок споживача.

Зауважуємо, що виконання вимог Кодексу є обов'язковим як для Оператора ГРМ (АТ «Харківгаз»), так і для споживача.

Слід відмітити, що у разі недосягнення згоди між сторонами, кожна із осіб відповідно до частини першої статті 16 Цивільного кодексу України має право звернутися до суду за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу.

Додаток: на 10 арк.

З повагою
Голова НКРЕКП

В. Тарасюк

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19, м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@nerc.gov.ua, веб-сайт: www.nerc.gov.ua

**АТ «Харківгаз»
Відділ НКРЕКП у Харківській області**

Шановна Галино Василівно!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), розглянула Ваші звернення від 11.06.2021 та від 22.06.2021, надіслані безпосередньо до НКРЕКП, та звернення від 19.06.2021, надіслане листом народного депутата України Крулька І. І. від 25.06.2021 № 173-4/239, і з урахуванням інформації, наданої АТ «Харківгаз», в межах компетенції повідомляє наступне.

Відповідно до положень частин першої і четвертої статті 17 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» (із змінами) (далі – Закон України) законодавчо регульовані засоби вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації, підлягають періодичній повірці та повірці після ремонту.

Періодична повірка, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж) засобів вимірювальної техніки (результати вимірювань яких використовуються для здійснення розрахунків за спожиті для побутових потреб електричну енергію і газ), що є власністю фізичних осіб, спільною власністю співвласників багатоквартирного будинку, здійснюються за рахунок суб'єктів господарювання, що надають послуги з електро- і газопостачання.

Відповідальність за своєчасність проведення періодичної повірки, обслуговування та ремонту (у тому числі демонтажу, транспортування та монтажу) засобів вимірювальної техніки (результати вимірювань яких використовуються для здійснення розрахунків за спожиті для побутових потреб електричну енергію і газ), що є власністю фізичних осіб, спільною власністю співвласників багатоквартирного будинку, покладається на суб'єктів господарювання, що надають послуги з електро- і газопостачання.

Періодична повірка засобів вимірювальної техніки (результати вимірювань яких використовуються для здійснення розрахунків за спожиті електричну енергію і газ) проводиться за рахунок тарифів на електро- і газопостачання.

НКРЕКП

№ 4425/16-3-2/8-21 від 09.07.2021

Порядок подання таких засобів на періодичну повірку, обслуговування та ремонт, а також порядок оплати за періодичну повірку, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж) встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Додатково зазначаємо, що відповідно до частин першої та третьої статті 20 Закону України метрологічним наглядом є діяльність, яка провадиться у сфері законодавчо регульованої метрології з метою перевірки додержання суб'єктами господарювання вимог цього Закону, технічних регламентів та інших нормативно-правових актів у сфері метрології та метрологічної діяльності.

Метрологічний нагляд здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері метрологічного нагляду.

Положеннями пунктів 1, 2 глави 8 розділу X Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.11.2015 за № 1379/27824 (із змінами) (далі – Кодекс) визначено, що періодична повірка (у тому числі демонтаж, транспортування, монтаж, технічне обслуговування та пов'язаний з такою повіркою ремонт) лічильників газу, які встановлені для розрахунків за спожитий природний газ побутовими споживачами (населенням) для їх побутових потреб, здійснюється за рахунок Оператора ГРМ незалежно від того, чи є він власником ЗВТ.

Для належної організації періодичної повірки лічильників газу по об'єктах побутових споживачів Оператор ГРМ повинен: мати в наявності персоніфікований перелік всіх лічильників газу побутових споживачів, що знаходяться на ліцензованій території Оператора ГРМ; забезпечити належний моніторинг термінів спливу міжповірочного інтервалу для складання графіка проведення періодичної повірки лічильників; забезпечити періодичну повірку лічильника протягом міжповірочного інтервалу.

Разом з тим, відповідно до положень пункту 4 глави 1 розділу I Кодексу **повірка лічильника газу** – встановлення придатності до застосування лічильника газу на підставі результатів контролю його метрологічних характеристик, що здійснюється в установленому законодавством порядку; **експертиза засобу вимірювальної техніки / експертиза пломб** – комплекс заходів, які здійснюються комісією з проведення експертизи ЗВТ та пломб, яка затверджується наказом Оператора ГРМ, або суб'єктами судово-експертної діяльності, діяльність яких регулюється Законом України «Про судову експертизу», з метою отримання даних щодо відповідності засобу вимірювальної техніки/пломб параметрам, визначеним їх виробниками, умовам монтажу та експлуатації, їх цілісності чи відповідності метрологічним характеристикам, а також пересвідчення у відсутності інших ознак впливу на засіб вимірювальної техніки/пломбу, які можуть свідчити про втручання в засіб вимірювальної техніки/пломбу та викривлення результатів вимірювання; **несанкціоноване втручання в роботу ЗВТ/лічильника газу** – втручання в роботу або конструкцію чи складові комерційного вузла обліку (зокрема лічильника газу), у тому числі шляхом їх підробки, пошкодження чи пошкодження на них пломб, впливу дії спрямованого постійного магнітного поля або зміни конфігурації даних обчислювача/коректора об'єму газу (первинного програмування чи протоколу параметризації), внаслідок чого витрата (споживання) природного газу комерційним вузлом обліку не обліковується (обліковується частково чи з порушенням законодавства), та інші дії, що призводять до викривлення даних обліку природного газу; **пошкодження пломб** – відсутність чи пошкодження цілісності пломб, пломбувального матеріалу, на якому встановлено пломби (дріт, кордова нитка тощо), гвинтів, на яких закріплено пломбувальний матеріал, у тому числі відсутність чи

пошкодження на ЗВТ (лічильнику газу) пломб з відбитками тавр про їх повірку або індикаторів дії впливу постійного магнітного поля (далі - магнітні індикатори), або підтверджений факт підробки пломби за умови наявності акта про пломбування (іншого документа, що підтверджує факт пломбування і передачу на збереження ЗВТ/лічильника газу та установлених пломб і магнітних індикаторів).

Враховуючи вищевказане, повірка лічильника газу здійснюється з метою визначення придатності/непридатності лічильника газу для подальшого застосування на підставі результатів контролю його метрологічних характеристик, а експертиза лічильника газу здійснюється з метою визначення відсутності/наявності несанкціонованого втручання в засіб вимірювальної техніки/пломбу та викривлення результатів вимірювання.

Відповідно до пункту 7 глави 8 розділу X Кодексу до демонтажу лічильника газу на періодичну повірку або до/під час його періодичної повірки на місці встановлення Оператор ГРМ має право проводити контрольний огляд вузла обліку та/або його перевірку в порядку, визначеному главою 9 цього розділу, а також ініціювати проведення експертизи або експертної чи позачергової повірки лічильника газу в порядку, визначеному главою 10 або 11 цього розділу. У такому разі споживач зобов'язаний забезпечити представникам Оператора ГРМ (разом з їх засобами і матеріалами) відповідний доступ до лічильника газу.

Положеннями глави 5 розділу X Кодексу визначено, що комерційний вузол обліку (комерційний ВОГ) та його складові мають бути опломбовані пломбами з тавром відповідного органу, уповноваженого на проведення метрологічних робіт, та пломбами заводу-виробника.

Місця пломбування та реквізити пломб заводу-виробника, а також місця пломбування пломбами органу, уповноваженого на проведення метрологічних робіт, вказуються в технічній документації (паспорті) на кожний ЗВТ або протоколі повірки, якщо така мала місце перед чи під час експлуатації ЗВТ.

При встановленні власних охоронних пломб, у тому числі магнітних індикаторів, Оператор ГРМ має зазначити в акті про пломбування або в іншому документі, який оформлюється при зазначених заходах, місця встановлення кожної пломби, реквізити кожної пломби, сторону, яка їх встановила, та сторону, відповідальну за їх збереження.

Відповідний акт про пломбування чи інший документ має бути підписаний уповноваженими особами, які брали участь та були присутніми при пломбуванні.

Власник комерційного ВОГ або сторона, відповідальна за збереження комерційного ВОГ, згідно з відповідним договором про відповідальне зберігання та/або актом про пломбування чи іншим документом, який був оформлений при встановленні пломб / магнітних індикаторів, відповідає за збереження і цілісність пломб (номерних, з відбитками тавр), пломбувального матеріалу, на якому встановлено пломби (дріт, кордова нитка тощо), та гвинтів, на яких закріплено пломбувальний матеріал.

Положеннями глави 9 розділу X Кодексу встановлено, що суміжні суб'єкти ринку природного газу, зокрема Оператор ГРМ та споживач, під час введення в експлуатацію або протягом експлуатації комерційного ВОГ та його складових, у тому числі в разі позаштатної ситуації чи виникнення спірних питань щодо результатів вимірювань об'єму природного газу, мають право здійснювати з дотриманням вимог цього Кодексу перевірку комерційного ВОГ та його складових, зокрема, щодо відсутності ознак пошкодження ЗВТ та/або пошкодження пломб; відсутності несанкціонованого втручання в роботу ЗВТ та/або несанкціонованого газопроводу.

Оператор ГРМ при проведенні контрольного огляду вузла обліку має право, зокрема, оглядати комерційний ВОГ та його складові на предмет відсутності ознак пошкодження ЗВТ, пошкодження пломб, несанкціонованого втручання в ЗВТ, несанкціонованого газопроводу та/або несанкціонованого підключення газових приладів, внаслідок чого може перевищуватися діапазон обчислення лічильника газу (сумарна номінальна потужність газових приладів і пристроїв перевищує діапазон обчислення лічильником газу).

У разі виявлення під час перевірки комерційного ВОГ чи його складових або контрольного огляду вузла обліку ознак нижченаведених порушень представник Оператора ГРМ на місці перевірки складає у порядку, визначеному цим Кодексом, акт про порушення, зокрема про: пошкодження пломб; пошкодження ЗВТ (лічильника газу); наявність ознак несанкціонованого втручання в роботу ЗВТ.

Розрахунок необлікованого або облікованого частково об'єму природного газу внаслідок порушення здійснюється за наявності акта про порушення та у порядку, визначеному в розділі XI цього Кодексу.

При виявленні ознак пошкодження пломб (крім факту їх відсутності чи розірвання пломбувального матеріалу, на якому встановлено пломбу) та/або несанкціонованого втручання в роботу ЗВТ, що має бути зазначено в акті про порушення, за домовленістю сторін або за ініціативою Оператора ГРМ чи споживача (суміжного суб'єкта ринку природного газу) може бути ініційована їх експертиза у порядку, визначеному цим розділом. До отримання результатів експертизи або позачергової чи експертної повірки розрахунок необлікованого або облікованого частково об'єму природного газу внаслідок порушення не здійснюється.

Згідно з положеннями пункту 2 глави 10 розділу X Кодексу після зняття ЗВТ та/або пломби, пломбувального матеріалу, на якому встановлено пломбу, чи гвинта, на якому закріплено пломбувальний матеріал (далі - пломба), у присутності сторін пломба або ЗВТ пакується в пакет з поліетилену чи з іншого цупкого матеріалу (або в транспортну тару, що передбачена заводом-виробником та зазначена в паспорті на ЗВТ), який опломбовується пломбою Оператора ГРМ з унікальним номером та, за бажанням, пломбою споживача (суміжного суб'єкта ринку природного газу). При цьому представник Оператора ГРМ складає протокол щодо направлення ЗВТ та/або пломби на експертизу (по одному екземпляру для кожної сторони), в якому чітко зазначає:

- 1) поштову адресу місця проведення експертизи;
- 2) дату та орієнтовний час проведення експертизи (у випадку проведення експертизи ЗВТ та/або пломби суб'єктами судово-експертної діяльності, діяльність яких регулюється Законом України «Про судову експертизу», Оператор ГРМ зазначає кінцевий строк, до якого має бути передано ЗВТ та/або пломбу до такого суб'єкта);
- 3) контактний телефон особи Оператора ГРМ (для уточнення інформації щодо проведення експертизи);
- 4) сторону, відповідальну за доставку ЗВТ та/або пломби на експертизу;
- 5) дату останньої повірки ЗВТ.

Під час складання протоколу щодо направлення ЗВТ та/або пломби на експертизу сторона, яка ініціювала експертизу, визначає, ким буде здійснюватися така експертиза (комісією з проведення експертизи ЗВТ та пломб, яка затверджується наказом Оператора ГРМ, або суб'єктом судово-експертної діяльності, діяльність якого регулюється Законом України «Про судову експертизу».

Експертиза ЗВТ та/або пломби має бути проведена протягом десяти робочих днів з дня складання протоколу (крім випадку проведення експертизи ЗВТ та/або

пломби суб'єктами судово-експертної діяльності, діяльність яких регулюється Законом України «Про судову експертизу»).

Сторона, відповідальна за доставку ЗВТ та/або пломби, визначається за домовленістю сторін (в іншому разі - Оператором ГРМ). Сторона, відповідальна за доставку ЗВТ та/або пломби на експертизу, персонально відповідає за цілісність пломби, встановленої на пакеті (тарі).

У разі відмови споживача (суміжного суб'єкта ринку природного газу) від поставлення підпису в протоколі про направлення ЗВТ та/або пломби на експертизу про це в протоколі робиться відповідний запис, а його другий екземпляр надсилається поштою.

У випадку проведення експертизи ЗВТ та/або пломби не суб'єктами судово-експертної діяльності положеннями пунктів 3, 4, 5, 8 та 10 глави 10 розділу X Кодексу визначено, що експертизу ЗВТ та/або пломби проводить комісія, до складу якої має входити не менше трьох представників Оператора ГРМ зі складу інженерно-технічного персоналу та юристів.

Остаточний склад комісії з проведення експертизи ЗВТ та пломб затверджується наказом Оператора ГРМ.

Споживач (суміжний суб'єкт ринку природного газу) зобов'язаний бути присутнім під час проведення експертизи.

За неможливості бути присутнім під час проведення експертизи споживач (суміжний суб'єкт ринку природного газу) може дати письмову згоду у довільній формі на проведення експертизи без його присутності або у присутності уповноваженої ним іншої особи.

У разі неприбуття споживача (суміжного суб'єкта ринку природного газу) та/або уповноваженої ним особи на експертизу проведення експертизи ЗВТ та/або пломби проводиться без його участі.

Під час проведення експертизи комісія проводить зовнішній огляд пакувального пакета (тари), в який було запаковано ЗВТ та/або пломбу.

Після зовнішнього огляду пакувального пакета (тари) комісією перевіряються:

- 1) відповідність місць фактичного розташування пломб місцям, зазначеним у протоколі;
- 2) цілісність та місцезнаходження пломб, а також ознаки порушень, зазначених у протоколі;
- 3) цілісність заводського та повірочного тавра на ЗВТ;
- 4) цілісність лічильного механізму та корпусу ЗВТ;
- 5) цілісність конструктивних елементів вихідного патрубку ЗВТ;
- 6) наявність сторонніх предметів усередині ЗВТ;
- 7) відповідність маркування ЗВТ нормативно-технічній документації;
- 8) відповідність ЗВТ, програмного забезпечення та контрольної суми паспорту на ЗВТ та/або опису типу на цей тип ЗВТ;
- 9) відповідність втручань у роботу ЗВТ наявним актам перевірок та/або відомостям про повірку та ремонт ЗВТ тощо.

Під час обстеження пломби та/або ЗВТ комісія перевіряє ознаки, зазначені в протоколі. Результати огляду заносять до акта експертизи ЗВТ.

Результати огляду фіксуються в акті експертизи. Акт експертизи підписується всіма членами комісії, а також споживачем (суміжним суб'єктом ринку природного газу) або його уповноваженою особою. Якщо споживач (суміжний суб'єкт ринку природного газу) або його уповноважена особа чи член комісії мають окрему думку з приводу експертизи, вона має бути відображена в акті експертизи.

Після проведення експертизи ЗВТ проводиться його позачергова повірка відповідно до Порядку проведення повірки законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації, та оформлення її результатів, затвердженого наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 08 лютого 2016 року № 193 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 лютого 2016 року за № 278/28408.

Пунктом 11 глави 10 розділу X Кодексу визначено, що відповідно до висновків експертизи проводяться відповідні подальші заходи, передбачені цим Кодексом.

Положеннями пункту 1 глави 1 розділу XI Кодексу встановлено, що норми розділу XI Кодексу щодо перерахунку (донарахування) або зміни режиму нарахування природного газу споживачу, у тому числі побутовому споживачу, який уклав з Оператором ГРМ договір розподілу природного газу, а також несанкціонованому споживачу, який знаходиться на території ліцензованої діяльності Оператора ГРМ, застосовуються за наявності акта про порушення, складеного Оператором ГРМ відповідно до вимог розділу XI Кодексу.

Положеннями підпункту 3 пункту 1 глави 2 розділу XI Кодексу визначено, що до порушень споживача та несанкціонованого споживача, які кваліфікуються як несанкціонований відбір природного газу з ГРМ (крадіжка газу) та внаслідок яких щодо них здійснюється нарахування необлікованих об'ємів (обсягів) природного газу, належить несанкціоноване втручання в роботу ЗВТ (комерційного ВОГ, зокрема лічильника газу).

Слід зазначити, що положеннями глави 5 розділу XI Кодексу встановлено, що у разі виявлення у споживача або несанкціонованого споживача порушень, визначених у главі 2 цього розділу, на місці їх виявлення представником Оператора ГРМ складається акт про порушення за формою, наведеною в додатку 20 до цього Кодексу.

Акт про порушення після пред'явлення представником Оператора ГРМ службового посвідчення складається в присутності споживача / несанкціонованого споживача та/або незаінтересованої особи (представника власника/користувача, на території чи об'єкті якого сталося порушення, або органу місцевого самоврядування) за умови посвідчення його особи та засвідчується їх особистими підписами.

Акт про порушення складається в двох примірниках, один з яких залишається у споживача (несанкціонованого споживача), який має право внести до акта про порушення свої зауваження та заперечення.

У разі відмови споживача (несанкціонованого споживача) від підписання акта про порушення він вважається дійсним, якщо його підписали:

або більше одного представника Оператора ГРМ, а відмова споживача (несанкціонованого споживача) від підпису акта про порушення підтверджується відеозйомкою;

або представник Оператора ГРМ та одна незаінтересована особа (представника власника/користувача, на території чи об'єкті якого сталося порушення, або органу місцевого самоврядування) за умови посвідчення цієї особи.

Акт про порушення щодо відмови побутового споживача (фізичної особи) в доступі до власного об'єкта вважається дійсним, якщо його підписали представник Оператора ГРМ та одна незаінтересована особа (представник житлово-експлуатаційної організації, балансоутримувач або управитель будинку, виборна особа будинкового, вуличного, квартального чи іншого органу самоорганізації населення або представник органу місцевого самоврядування) за умови посвідчення їх осіб.

У разі відмови споживача (несанкціонованого споживача) від підписання акта про порушення про це робиться відмітка в обох примірниках акта про порушення,

один з яких надсилається споживачу (несанкціонованому споживачу) рекомендованим поштовим відправленням протягом п'яти робочих днів з дня складання такого акта.

Споживач (несанкціонований споживач) та представники Оператора ГРМ під час виявлення порушення та складання акта про порушення мають право здійснювати фото- та відеозйомку для фіксації виявленого порушення чи інших дій та фактів, про що зазначається в акті про порушення.

Акт про порушення має бути розглянутим комісією з розгляду актів про порушення Оператора ГРМ, яка визначає його правомірність та приймає щодо них відповідне рішення. Засідання комісії з розгляду акта про порушення має бути проведено Оператором ГРМ не пізніше двомісячного строку з дня складання акта про порушення (крім випадку очікування результатів експертизи ЗВТ, яка проводиться суб'єктами судово-експертної діяльності, діяльність яких регулюється Законом України «Про судову експертизу»).

При складанні акта про порушення представник Оператора ГРМ зазначає в ньому про необхідність споживача (несанкціонованого споживача) бути присутнім на засіданні комісії, на якому буде розглянуто складений акт про порушення, та визначає: місцезнаходження комісії з розгляду актів про порушення; дату та орієнтовний час проведення засідання комісії, на якому буде розглядатися складений акт про порушення; контактний телефон особи Оператора ГРМ (для уточнення інформації щодо часу та місця засідання комісії).

Споживач (несанкціонований споживач) зобов'язаний бути присутнім на засіданні комісії з розгляду актів про порушення, на якому буде розглядатися складений на нього акт про порушення.

За неможливості бути присутнім на засіданні особисто споживач (несанкціонований споживач) має право дати письмову згоду у довільній формі на проведення засідання без його присутності або у присутності його уповноваженої особи.

У разі неприбуття споживача (несанкціонованого споживача) та/або уповноваженої ним особи на засідання комісії остання розглядає складений акт про порушення без його (її) участі.

За результатами розгляду акта про порушення на засіданні комісії може бути прийнято рішення про його задоволення (повністю або частково), або необхідність додаткового обстеження чи перевірки, або додаткових пояснень тощо, або скасування акта про порушення.

При задоволенні комісією акта про порушення складається акт-розрахунок необлікованого (донарахованого) об'єму та обсягу природного газу і його вартості.

Вартість необлікованого (донарахованого) об'єму природного газу, яка пред'являється до сплати споживачу (несанкціонованому споживачу) в результаті задоволення акта про порушення, зазначається в окремому платіжному рахунку Оператора ГРМ, який надається під особистий підпис споживача (несанкціонованого споживача) або надсилається йому рекомендованим поштовим відправленням разом із супровідним листом, що оформлюється у довільній формі.

Якщо об'єм та/або вартість необлікованого (донарахованого) природного газу буде оскаржуватися споживачем (несанкціонованим споживачем) у судовому порядку, тоді до винесення остаточного рішення у судовій справі заборгованість за необлікований (донарахований) об'єм природного газу не вважається простроченою.

Відповідно до пункту 1 глави 3 розділу XI Кодексу у разі виявлення Оператором ГРМ несанкціонованого газопроводу або несанкціонованого втручання в роботу лічильника газу розрахунок об'єму необлікованого природного газу

здійснюється за граничними об'ємами споживання природного газу населенням (додаток 15 цього Кодексу) з урахуванням усіх газових приладів і пристроїв споживача (фізичної особи) за період з дня останнього контрольного зняття показань лічильника (контрольного огляду вузла обліку або його перевірки) до дня виявлення порушення (але не більше ніж за 6 місяців) та з урахуванням строку на його усунення.

Звертаємо увагу, що головним розробником Положення про проведення експертизи лічильників газу, установлених у споживачів і призначених для обліку природного газу в побуті, затвердженого наказом Міністерства палива та енергетики України від 27.12.2005 № 619 (далі – Положення № 619) є Міністерство палива та енергетики України, правонаступником якого є Міністерство енергетики та вугільної промисловості України.

Слід зазначити, що відповідно до пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 02.09.2019 № 829 «Деякі питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» Міністерство енергетики та вугільної промисловості було реорганізовано шляхом приєднання до Міністерства енергетики та захисту довкілля, яке в подальшому згідно з положеннями пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 425 «Деякі питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» було перейменовано на Міністерство енергетики України.

Таким чином, з питань застосування вимог Положення № 619 доцільно звертатись до Міністерства енергетики України.

Згідно з інформацією, наданою АТ «Харківгаз», за адресою: Харківська область, Чугуївський район, м. Вовчанськ, вул. Рубіжанське шосе, буд. 30, кв. 5 особовий рахунок відкрито на Ваше ім'я, зареєстрована одна особа, встановлено газові прилади: газова плита та опалювальний котел, опалювальна площа помешкання становить 40,3 м². Визначення обсягу спожитого природного газу до 15.04.2021 (дата демонтажу лічильника газу) здійснювалось згідно з показаннями побутового лічильника газу марки «Октава» типорозміру G-6 зав. № 035283.

Відповідно до пояснень, наданих АТ «Харківгаз», у Оператора ГРМ відсутні відомості щодо повірки або ремонту лічильника газу марки «Октава» типорозміру G-6 зав. № 035283 у 2011 році.

15.04.2021 під час обстеження лічильника газу за вказаною вище адресою у працівників АТ «Харківгаз» виникла підозра щодо несанкціонованого втручання в роботу лічильника газу, а саме: *«ознаки порушень конструкції лічильника, а саме: невідповідність пломб заводу-виробника»*, про що складено Акт про виявлені порушення від 15.04.2021 та Акт про порушення від 15.04.2021 № 002066, який було засвідчено підписами двох представників АТ «Харківгаз» з відміткою про відмову від підпису представника споживача гр. Романець С. В.

У пункті 8 вищевказаного Акта про порушення від 15.04.2021 № 002066 зазначено, що комісія Оператора ГРМ з розгляду цього Акта буде проводити засідання 22.05.2021 за адресою: м. Чугуїв, вул. Есхарівська, 8 з 10⁰⁰ та зазначено контактний телефон.

Слід відмітити, що в Акті про порушення від 15.04.2021 № 002066 відсутній підпис споживача, відсутній підпис незаінтересованої особи, не зазначено про наявність відеозйомки, а також АТ «Харківгаз» не було надано до НКРЕКП підтверджуючих документів щодо надсилання споживачеві Акта про порушення від 15.04.2021 № 002066 рекомендованим поштовим відправленням, що вказує на порушення АТ «Харківгаз» вимог положень пункту 4 глави 5 розділу XI Кодексу.

15.04.2021 за вищевказаною адресою працівниками АТ «Харківгаз» було демонтовано лічильник газу марки «Октава» типорозміру G-6 зав. № 035283 для проведення його експертизи, про що було складено Акт про демонтаж лічильника

газу для проведення експертизи (Протокол щодо направлення ЗВТ на експертизу) від 15.04.2021, у якому зазначено: *«Лічильник газу направляється на експертизу до Метрологічного центру АТ «Харківгаз», м. Харків, вул. Безлюдівська, 1-а. Споживач запрошується о 11⁰⁰ 22.04.2021 для проведення експертизи лічильника газу»*. Також у зазначеному Акті про демонтаж лічильника газу для проведення експертизи (Протокол щодо направлення ЗВТ на експертизу) від 15.04.2021 вказано, що для захисту лічильника від зовнішнього втручання до дня проведення експертизи було опломбовано вхідний та вихідний патрубки пломбою № 00658360, лічильник газу запаковано в пакет, який опломбовано пломбою Оператора ГРМ 00658411. Вказаний акт підписаний представником споживача без зауважень.

На заміну демонтованого за Вашою адресою лічильника газу марки «Октава» типорозміру G-6 зав. № 035283 було встановлено лічильник газу з обмінного фонду АТ «Харківгаз».

22.04.2021 комісією по проведенню експертизи АТ «Харківгаз» було проведено експертизу лічильника газу марки «Октава» типорозміру G-6 зав. № 035283, за результатами якої було складено Акт експертизи лічильника газу від 22.04.2021 № 527, у висновках якого зафіксовано: *«Цілісність заводської пломби та повірочного тавра – Невідповідність ідентифікаційних ознак захисного пломбування, що застосовується виробником лічильника. Існує доступ до відлікового механізму. Висновки комісії: Несанкціоноване втручання в роботу газового лічильника, що призводить до викривлення даних обліку природного газу»*.

Крім того, 22.04.2021 державним повірником ДП «Укрметртестстандарт» побутовий газовий лічильник марки «Октава» типорозміру G-6 зав. № 035283 було визнано непридатним для подальшого використання, про що видано Довідку про непридатність законодавчо регульованого засобу вимірювальної техніки від 22.04.2021 № 9-1-3/27433. Підстава для визнання лічильника газу марки «Октава» типорозміру G-6 зав. № 035283 непридатним для подальшого використання – невідповідність ідентифікаційних ознак захисного пломбування, що застосовується виробником лічильника.

Слід зазначити, що АТ «Харківгаз» не було надано до НКРЕКП інформації щодо проведення періодичної повірки лічильника газу марки «Октава» типорозміру G-6 зав. № 035283 у попередні періоди, що вказує на можливе порушення АТ «Харківгаз» вимог чинного законодавства в частині проведення своєчасної періодичної повірки лічильника газу.

Звертаємо увагу АТ «Харківгаз» на необхідність надання до НКРЕКП повної інформації та неухильне дотримання вимог законодавства, зокрема в частині своєчасного проведення періодичної повірки лічильників газу.

27.05.2021 на засіданні комісії АТ «Харківгаз» без Вашої присутності було розглянуто Акт про порушення від 15.04.2021 № 002066 і прийнято рішення про його задоволення, про що свідчить Протокол засідання комісії з розгляду актів про порушення Чугуївського відділення АТ «Харківгаз» від 27.05.2021 № 03/05, а також Акт-розрахунок необлікованого (донарахованого) об'єму та обсягу природного газу і його вартості від 27.05.2021.

У зв'язку з вищевикладеним було прийнято рішення здійснити донарахування об'ємів необлікованого природного газу за граничними об'ємами споживання природного газу населенням за період з 16.10.2020 по 15.04.2021 в обсязі 1787,12 м³ на загальну суму 16101,55 грн.

Повторно слід відмітити, що відповідно до положень пункту 4 глави 5 розділу XI Кодексу у разі відмови споживача (несанкціонованого споживача) від підписання акта про порушення він вважається дійсним, якщо його підписали:

або більше одного представника Оператора ГРМ, а відмова споживача (несанкціонованого споживача) від підпису акта про порушення підтверджується відеозйомкою;

або представник Оператора ГРМ та одна незаінтересована особа (представника власника/користувача, на території чи об'єкті якого сталося порушення, або органу місцевого самоврядування) за умови посвідчення цієї особи.

Враховуючи вищевикладене, у разі відсутності у АТ «Харківгаз» підтверджуючої відеозйомки щодо відмови споживача від підписання Акта про порушення від 15.04.2021 № 002066, такий акт про порушення відповідно до вимог пункту 4 глави 5 розділу XI Кодексу вважається недійсним та у АТ «Харківгаз» відсутні підстави здійснення донарахування обсягу природного газу за адресою споживача.

Таким чином, АТ «Харківгаз» необхідно привести свої дії у відповідність до вимог законодавства та врегулювати відносини зі споживачем природного газу) шляхом скасування Акта про порушення від 15.04.2021 № 002066 та донарахованого обсягу природного газу на суму 16101,55 грн, про що повідомити відділ НКРЕКП у Харківській області.

Відділу НКРЕКП у Харківській області проконтролювати дії АТ «Харківгаз» та про результати повідомити НКРЕКП у місячний термін.

Звертаємо увагу АТ «Харківгаз» на більш сумлінне та відповідальне ставлення до споживачів природного газу, необхідність покращення сервісного обслуговування та удосконалення комунікації із споживачами природного газу.

З повагою
Голова НКРЕКП

В. Тарасюк

Апарат Верховної Ради України
КАРТКА ДОКУМЕНТА

Кореспонденти Тарасюк В. В. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (всього 1)

Вид документа Відповідь на депутатський запит

Вих. № та дата кореспондента № ДСК 12450/16.3.2/7-21 від 28.10.2021

Реєстр. № та дата реєстрації 340393 від 04.11.2021

Арк./прим. 16/1

Стислий зміст На № 11/10-159 від 24.09.2021. Про розгляд депутатського запиту народного депутата України Устенка О.О.

Проходження документа (особа, у якій є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис